

септембар - октобар

20

ГОДИНА

Инфо | Централна банка БиХ
2017

У овом броју:

МЕЂУНАРОДНА
КОНФЕРЕНЦИЈА
ЦББИХ „20 ГОДИНА
СТАБИЛНОСТИ“

ВАЛЕНТИН ИНЗКО –
ЦББИХ ЈЕ ИСТИНСКА
УСПЕШНА ПРИЧА

МОНОГРАФИЈА „20
ГОДИНА СТАБИЛНОСТИ“

АНИТА ДУМОВИЋ
ИМЕНОВАНА ЗА
ГЛАВНОГ ИНТЕРНОГ
РЕВИЗОРА ЦББИХ

ВЕЛИКИ БРОЈ ПОСЈЕТА
ИЗЛОЖБИ „ТРАГОМ
НОВЦА“

ЦББИХ НА ТРЕЋОЈ
ФИНАНСИЈСКОЈ
КОНФЕРЕНЦИЈИ
„ФИНЦОНФ“ У САРАЈЕВУ

Издавач: Централна банка Босне и Херцеговине;
Адреса: Маршала Тита 25, 71000 Сарајево

Припрема: Служба за односе са јавношћу

Превод текстова на енглески језик: Служба за односе са јавношћу

Лектура (језици бх. народа и енглески језик): Служба за публикације и библиотеку и Служба за протокол и преводјење

Веб страница: <http://www.cbbh.ba>
E-mail: pr@cbbh.ba
контакт телефон: (033) 278 123

ГУВЕРНЕР СОФТИЋ
ПРИСУСТВОВАО
ГОДИШЊОЈ СКУПШТИНИ
МЕЂУНАРОДНОГ
МОНЕТАРНОГ ФОНДА И
СВЈЕТСКЕ БАНКЕ

STANDARD & POOR'S
ПОТВРДИО КРЕДИТНИ
РЕЈТИНГ БиХ

У ЦББиХ ОБИЉЕЖЕН
СВЈЕТСКИ ДАН ШТЕДЊЕ

ДЕПОЗИТИ ГРАЂАНА ВЕЋИ
ОД 11 МИЛИЈАРДИ КМ

МЕЂУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА ЦББиХ „20 ГОДИНА СТАБИЛНОСТИ“

Бројни званичници из земље и свијета присуствовали су конференцији „20 година стабилности“ Централне банке Босне и Херцеговине (ЦББиХ), која је одржана 22. 9. 2017. у Сарајеву и ставови су усаглашени – Централна банка Босне и Херцеговине је кључна за очување монетарне стабилности, а валутни одбор нема алтернативу.

Домаћин конференције, гувернер ЦББиХ др Сенад Софтић захвалио се гостима на препознавању значаја годишњице, нагласивши да централно банкарство у Босни и Херцеговини има историју много дужу од 20 година.

Он је подсетио на главни циљ ЦББиХ постизање и одржавање стабилности домаће валуте, конвертибилне марке, јединог законског средства плаћања у Босни и Херцеговини и осврнуо се на историјат настанка ЦББиХ и изазове у протеклом периоду.

Према гувернеровим ријечима, ЦББиХ је од самог почетка препознала значај макроекономске статистике, много прије других институција у земљи, посматрајући је као јавно добро уз стално прилагођавање међународним стандардима.

„Користећи механизам координације банкарске супервизије, успјели смо да консолидујемо податке ентитетских агенција за банкарство, извјештавајући о показатељима финансијског здравља за цијели банкарски систем“, рекао је гувернер Софтић и навео неке од резултата тих активности, попут редовних макроекономских

тестова на стрес, сталног надгледања системских ризика, потписане меморандуме о разумијевању и сарадњи с регулаторним институцијама из земаља поријекла банкарских група које су активне у Босни и Херцеговини те успостављање Централног регистра кредита, који помаже банкама да управљају ризицима.

Гувернер је подсетио и на успјешно превазилажење кризе 2008. године, када је потврђена пуна покривеност конвертибилне марке, те нагласио значај међународне сарадње и постојања представника на локалном и међународном нивоу, „нарочито за европске интеграције, као на примјер, обезбјеђивање одговора за упитник Европске комисије“.

„Такође веома цијенимо подршку Међународног монетарног фонда који је имао кључну улогу у успостављању Централне банке, прије двадесет година“, рекао је гувернер и изразио очекивање да ће се ова подршка наставити у будућности. А у будућности ЦББиХ ће, према гувернеровим ријечима, наставити са својом мисијом усклађивања са стандардима ЕУ, модернизацију и побољшање рада платних система и трезорских послова те повећати свој институционални квалитет.

Гувернер је закључио да је рад ове институције успјешан захваљући првенствено њеним људским ресурсима.

Члан Извршног одбора Европске централне банке (ЕЦБ)

Соеуре је током обраћања говорио о валутној супституцији, тј. чињеници да су у просјеку 56% укупних кредита и 52% укупних депозита изражени у или имају валутну клаузулу према страним валутама, у већини случајева према евра.

„Незванична евроизација, иако је знак повјерења у евро као стабилну залиху вриједности, представља ризик финансијске стабилности у случају наглих и значајних варирања девизног курса. Грађани и предузећа могу у једном тренутку постати неспособни да сервисирају дуг изражен у иностраној валути, стварајући кредитни ризик за банке. Исто вриједи за доларизацију у другим дијеловима свијета, како је јасно показала азијска финансијска криза“, речено је током обраћања.

Benoit Coeurе истакао је поводом двадесетогодишњице ЦББиХ да је постигнут примарни циљ – постизање монетарне стабилности, уз ефикасну имплементацију аранжмана валутног одбора, чиме је створено повјерење у валуту и Централну банку.

„Желио бих да честитам прошлом и садашњем менаџменту и свим службеницима ЦББиХ за овај успјех који је постигнут током протеклих 20 година. Ваша постигнућа су посебно значајна када се посматрају у свјетлу изазова с којима сте се суочавали у имплементацији монетарног оквира.“, рекао је Соеуре и додао да је малим отвореним економијама као што је Босна и Херцеговина тешко предвидјети спољне шокове, што јесу тешке околности за централне банке.

Он је направио осврт на побољшања у свјетској економији, пад незапослености, стабилизацију цијена нафте и допринос еврозоне глобалном расту, што се позитивно одражава на Босну и Херцеговину, гдје извоз за еврозону чини више од половине укупног извоза.

„Потребне су коријените структуралне реформе за подстицање потенцијалног раста, подизање продуктивности, повећање отпорности на шокове и коначно, стимулисање одрживе реалне конвергенције између држава чланица“, додао је Соеуре и подсетио на сарадњу ЕЦБ-а са централним банкама у земљама кандидатима, гдје је ЦББиХ једна од првих корисника техничке сарадње.

Он је нагласио да успјех централних банака у одржавању повјерења у валуту суштински зависи од два елемента: политичке независности и јасног мандата.

Високи званичник је истакао задовољство због успјешне сарадње ЕЦБ-а с централним банкама Западног Балкана и захвалио се домаћинима на добродошлицу.

Члан Предсједништва Босне и Херцеговине Младен Иванић изјавио је да је валутни одбор за вријеме у којем се налазимо најбољи концепт за Босну и Херцеговину, изразивши увјерење да је захваљујући тој чињеници спријечен циклус инфлације и неповјерења у бх. валуту.

Он је поручио да политику у тој области не треба мијењати и да би политичке структуре својим уплитањем само произвеле нестабилност.

Према њему, банкарски сектор је један од солидних стубова бх. економије, закључивши да је ЦББиХ у ових 20 година урадила управо успостављање повјерења у домаћу валуту чији су стабилност и кредибилитет неупитни.

Предсједавајући Савјета министара Денис Звиздић изразио је задовољство и част поводом присуствовања посебној конференцији којом се обиљежава 20 година успјешног рада ЦББиХ, што је „значајан јубилеј не само за Централну банку већ и за читаву државу“.

„У сложеном политичком амбијенту, Централна банка је све ове године успјела да сачува и одржи стабилност.“, истакао је Звиздић и подсјетио на најважније догађаје из историје ЦББиХ и значајну подршку пружену од стране ММФ-а, а потом Европске комисије.

„Стабилна и поуздана централна банка даје кључан допринос макроекономској стабилности, унапређује процес економске транзиције и конвергенције ка тржишној економији и доприноси цјелокупној бољој припремљености земље за чланство у ЕУ“, додао је председавајући Звиздић, осврћући се на значај институције централне банке на путу БиХ ка ЕУ.

Шеф Делегације Европске уније у Босни и Херцеговини и специјални представник ЕУ у БиХ амбасадор Lars-Gunnar Wigemark поручио је да Централна банка показује успјех без обзира на изазове, попут финансијске кризе 2008. године. Wigemark је повукао метафору да мост с новчанице од 200 КМ представља мост ка ЕУ, осврнувши се и на тај сегмент.

„Централна банка ће морати бити дио свих ових процеса, као главни актер или као дио тима у смислу координационог механизма ове земље на њеном путу

ЕУ“, истакао је Wigemark и додао да валутни одбор и независност Централне банке немају алтернативу.

Конференција је структурирана у три сесије. У оквиру прве сесије, на протеклих 20 година ЦББиХ, осврнули су се бивши гувернери Peter Nicholl и др Кемал Козарић и актуелни гувернер ЦББиХ др Сенад Софтић. Посебна обраћања на почетку имали су Надим Илахи, шеф Мисије Међународног монетарног фонда за Босну и Херцеговину и Linda van Gelder, директорица Свјетске банке за Западни Балкан.

Друга сесија била је посвећена новим изазовима за централне банке у процесу придруживања Европској унији, док се тема треће сесије односила на кључне макроекономске аспекте у процесу придруживања Европској унији. У те двије сесије учествовали су челници централних банака Македоније, Србије, Црне Горе, Албаније, Румуније, Словеније, Хрватске, Бугарске те високи представници Европске банке за обнову и развој (EBRD) и Дирекције за економске и финансијске послове Европске комисије.

КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА МЕДИЈЕ ГУВЕРНЕРА ЦББиХ

На конференцији за новинаре, гувернер Централне банке Босне и Херцеговине (ЦББиХ) др Сенад Софтић истакао је да је међународној конференцији под називом „20 година стабилности“ присуствовало око 150 званица, међу којима су били највиши домаћи и међународни званичници, гувернери, вицегувернери и други високи званичници централних банака из 15 земаља региона и Европе, потом званичници високог ранга из Европске централне банке, Европске уније у БиХ, међународних финансијских институција, амбасадори и представници свих субјеката финансијског сектора у земљи.

Гувернер Софтић казао је да је конференција била прилика да се чују искуства других земаља, од којих су неке већ чланице Европске уније, неке су отвориле поглавља у процесу придруживања, а која ће нам бити од изузетног значаја. „Сигурни смо да ће размјена идеја и искустава омогућити Централној банци Босне и Херцеговине, као и земљи у цјелини, да се што боље припреме за пут и процес који је пред нама“, рекао је гувернер.

Конференција је била и прилика за промоцију Монографије и јубиларне сувенир новчанице које је ЦББиХ издала у поводу овог значајног јубилеја. На дан одржавања конференције, затворена је поставку новца у Земаљском музеју Босне и Херцеговине, која је под називом „Трагом новца“ била отворена од 11. 8. 2017.

„Оно што желим истаћи је да је од оснивања до данас, Централна банка Босне и Херцеговине прошла кроз велики број изазова – од увођења јединствене валуте на територији цијеле БиХ, реформе платног промета, пружања подршке стабилном функционисању банкарског сектора, очувања повјерења у банкарски сектор и стабилност валуте током финансијске кризе 2008. године, реализације пројеката с Европском централном банком и централним банкама евросистема, до увођења европских стандарда централног банкарства у пословање ове институције. Обиљежавајући двије деценије рада, могу рећи да је Централна банка Босне и Херцеговине све активности које су јој дате мандатом, а од које је најважнија очување монетарне стабилности, извршавала професионално и посвећено, усмјерена на квалитет посла који обавља“, ријечи су гувернера Софтића.

Монетарна стабилност, додао је, остаје примарни задатак Централне банке Босне и Херцеговине и у будућности, а пред институцијом су нове и захтјевне обавезе и нови изазови. Будући приоритети дијеле се у два прваца – један се односи на интерно унапређење пословних процеса и организације Централне банке, а други на обавезе БиХ на путу ка европским интеграцијама гдје и Централна банка Босне и Херцеговине има значајну улогу.

На крају је захвалио медијима на професионалном и коректном праћењу активности Централне банке Босне и Херцеговине.

МОНОГРАФИЈА „20 ГОДИНА СТАБИЛНОСТИ“

Централна банка Босне и Херцеговине (ЦББиХ) представила је, поводом јубиларне 20. годишњице рада, Монографију „20 година стабилности, 1997-2017“ која обухвата све значајне аспекте рада Централне банке Босне и Херцеговине током њеног постојања.

У овој графички обогатој публикацији хронолошким су редослиједом представљени најзначајнији догађаји од оснивања Централне банке 11. августа 1997. чланом 7. Устава Босне и Херцеговине, преко њеног развоја до очекиваних активности у будућности. Засебно су одвојена поглавља која се тичу функција – провођења

монетарне политике, одржавања платног система земље, вршења улоге фискалног агента, трезорског пословања, приказ статистичких података и одржавања финансијске стабилности.

Главни и одговорни уредник Монографије је гувернер ЦББиХ др Сенад Софтић, а аутори и рецензенти су еминентни стручњаци из области економије и банкарства, који су из различитих аспеката као учесници или посматрачи пратили двадесетогодишњи рад ове институције.

Уводној ријечи гувернера, истакнут је значај независности, одговорности и транспарентности који ову институцију чине кредибилном. Посебно је наглашена репутација банке у унутрашњим и међународним круговима по основу квалитета и кредибилности информација и анализа које банка размјењује кроз сарадњу с релевантним институцијама.

Такође, монографија садржи листу графикана девизних резерви ЦББиХ, покривености монетарне пасиве нето девизним резервама те стања рачуна резерви и стопа обавезне резерве, а поред анализа и статистика, монографија је обогато и бројним галеријама фотографија.

Монографија је промовисана у оквиру конференције „20 година стабилности“ коју је у Сарајеву 22. 9. 2017. организовала ЦББиХ.

ВЕЛИКИ БРОЈ ПОСЈЕТА ИЗЛОЖБИ „ТРАГОМ НОВЦА“

У периоду од 11. 8. до 22. 9. 2018. године, у Земаљском музеју Босне и Херцеговине у Сарајеву, у поводу 20. годишњице, Централна банка Босне и Херцеговине (ЦББиХ) у сарадњи са Земаљским музејом, поставила је изложбу новца под називом „Трагом новца“.

Током овог периода, ЦББиХ је организовала посјете ученика средњих школа овој изложби, који су истински били заинтересовани за новац који је био у оптицају на територији данашње Босне и Херцеговине, од 4. вијека прије нове ере до 21. вијека, а који су дио колекције новца у власништву Земаљског музеја БиХ или ЦББиХ, укључујући и новац који је тренутно у оптицају. Такође, интересовање

су показали за заштитна обиљежја новчаница у оптицају, о чему су их информисале колеге из Одјељења трезора ЦУ ЦББиХ. Изложбу су посјетили средњошколци, чланови Удружења Савјета младих Кантона Сарајево, а током више од мјесец дана трајања поставке, Земаљски музеј БиХ, па самим тим и поставку новца, од отварања у августу обишло је 2.675 одраслих и 738 дјеце, а у септембру, до затварања изложбе, 1.283 одрасле особе и 412 дјеце.

Током трајања изложбе у Земаљском музеју је приказиван промотивни спот и видео филм о ЦББиХ.

ЧЕСТИТКЕ ЗА ОРГАНИЗАЦИЈУ КОНФЕРЕНЦИЈЕ

Велики број истакнутих гостију захвалио се организаторима конференције у Централној банци Босне и Херцеговине (ЦББиХ) поводом 20. годишњице рада ове институције. Хрватски економиста и бивши гувернер Хрватске народне банке (ХНБ) Марко Шкроб захвалио се ЦББиХ на позиву и „сјајно организованом

конференцији“ истакавши да сви могу бити поносни на институцију Централне банке те изразио задовољство поводом боравка у Сарајеву. „Обавили сте веома добар посао у припреми догађаја и испраћају гостију. Све најљепше вама и вашој земљи“, истакла је у захвалници директорица Канцеларије за економску анализу Народне банке Аустрије Doris Ritzberger-Gruenwald. Бивши гувернер ЦББиХ Peter Nicholl похвалио је конференцију у цијелости као и извршни директор Централне банке Црне Горе (ЦБЦГ) Радоица Лубурић који се захвалио домаћинима с гувернером на челу. „Прије свега, желимо се захвалити на љубазном гостопримству“, речено је у захвалници гувернера Централне банке Албаније Гента Сејка и шефа особља ЦБ Албаније Доналда Дураја. Честитке су стигле и од колега из ЦББиХ. „Честитам вам на одличној организацији конференције. Све похвале нашем протоколу и тиму који је био ангажован“, речено је у захвалници координатора за банкарску супервизију ЦББиХ Љиљане Марјановић, а честитку за добро обављен посао доставила је и руководица Службе за публикације Зорица Вучићевић.

VALENTIN INZKO – ЦББиХ ЈЕ ИСТИНСКА УСПЈЕШНА ПРИЧА

Високи представник Valentin Inzko посјетио је 21. 9. 2017. године Централну банку Босне и Херцеговине (ЦББиХ) поводом званичног обиљежавања 20. годишњице ове институције. Високи представник је искористио прилику да гувернеру др Сенаду Софићу и ранијим гувернерима, садашњим и бившим члановима Управног одбора Централне банке, као и свим запосленицима банке, честита на постизању и очувању највиших професионалних стандарда.

„Током 1996. године, Канцеларија високог представника (OHR) је, као гарант провођења Општег оквирног

споразума за мир, предводила напоре који су имали за циљ успостављање једне од институција предвиђених Дејтонским споразумом – Централне банке Босне и Херцеговине – чиме су створени услови за рад институције која је постала темељ стабилности монетарног и финансијског сектора Босне и Херцеговине као и послјератног опоравка и развоја БиХ. Данас Централна банка наставља бити гарант стабилности и развоја у БиХ и примјер професионалне, независне институције која улијева повјерење. Поносан сам на чињеницу да је OHR учествовао у овој истински успјешној причи“, рекао је високи представник Inzko.

АНИТА ДУЈМОВИЋ ИМЕНОВАНА ЗА ГЛАВНОГ ИНТЕРНОГ РЕВИЗОРА ЦББиХ

У складу са закључком са 16. сједнице Управног одбора Централне банке Босне и Херцеговине (ЦББиХ) одржане 4. 10. 2017. године, Анита Дујмовић, именована је за главног интерног ревизора ЦББиХ на мандатни период у трајању од четири године, почевши од 24. 10. 2017. године до 23.10.2021. године.

Анита Дујмовић је по завршетку факултета, дугогодишњим радом у неколико великих и успјешних комерцијалних банака у Федерацији Босне и Херцеговине, стицала

радно искуство у пословању с клијентима, пословима платног промета, пословима организације и технологије у банкама, рачуноводству и извјештавању и контроли усклађености пословања у банкама. Задњих 13 година координирала је активностима спречавања прања новца и финансирања терористичких активности и руководила функцијама контроле усклађености у ADDIKO bank д.д. Сарајево. Од 2006. године била је активан члан Комисије за праћење provedбе Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности у Удржењу банака Босне и Херцеговине те учествовала у раду бројних конференција и округлих столова у вези с актуелним темама из ове области.

Такође, учествовала је на бројним едукацијама, семинарима и конференцијама у земљи и иностранству из области банкарства, управљања квалитетом пословања организације, контроле усклађености, провођења интерних истрага превара и неетичног понашања запослених.

Звање Internal quality auditor (ISO 90014:2000) и сертификат од стране Bureau Veritas стекла је 2002. године те успјешно је прошла тренинг „Развој менаџера“ у организацији Гентис д.о.о. Загреб.

ЦББиХ НА ТРЕЋОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ КОНФЕРЕНЦИЈИ „FINCONF“ У САРАЈЕВУ

Након два веома успјешна издања у 2015. и 2016. години, у Сарајеву је 5. и 6. 10. 2017. године организована и трећа међународна конференција посвећена иновацијама у финансијском сектору FinConf, у чијем раду је учествовала и Централна банка Босне и Херцеговине (ЦББиХ). Конференција је окупила велики број реномираних предавача из земље, региона и Европе, који су у оквиру шест панела понудили изузетно занимљиве презентације након којих су услједиле квалитетне и стручне дискусије. Представник ЦББиХ на конференцији, руководилац

Службе за оперативне платне системе Одјељења за платне системе ЦББиХ Халид Твицо представио је, у оквиру панел дискусије о теми „Плаћања“, улогу и значај платних система којим ЦББиХ успјешно управља од 2001. године.

Истакнуто је да платни системи жирокиринга и БПРВ обезбјеђују сигурно и стабилно одвијање платног промета, а за случај ванредних околности, ЦББиХ је обезбиједила резервни систем у Главној банци Републике Српске ЦББиХ Бања Лука.

Кроз платне системе ЦББиХ, забиљежен је раст броја и вриједности трансакција, чему иду у прилог бројке од 40.004.202 реализованих трансакција у 2016. години у укупној вриједности од преко 88 милијарди КМ. Укупна вриједност картичних трансакција у 2016. години износила је 8,7 милијарди КМ.

У оквиру дискусије, констатовано је да се већина трансакција односи на подизање готовине, а мањи дио на плаћања роба и услуга, а најављени су и нови пројекти на којима ради ЦББиХ – Јединствени регистар рачуна за

физичка лица, надоградња постојећег регистра за правна лица, као и SEPA АСН.

Што се тиче клиринга међународних плаћања с Републиком Србијом, наглашено је да само четири банке учествују у размјени и да је такав систем слабо коришћен, иако је овај начин одвијања платног промета повољан. С тим у вези, ЦББиХ је сугерисала комерцијалним банкама да размотре коришћење ове услуге, будући да су провизије знатно ниже у односу на посредничке банке за валуту евро.

НАЈУСПЈЕШНИЈИМ БАНКАМА ДОДИЈЕЉЕН ЗЛАТНИ ВАМ

Након званичног дијела конференције, одржана је свечаност додјеле традиционалних награда „Златни ВАМ“, које магазин „Банке у БиХ“ додјељује најуспјешнијим бх. банкама у претходној години. За највећу активу, највећи укупан капитал и принос на акцијски капитал (ROE) добитник награде „Златни ВАМ“ је UniCredit Bank д.д. Мостар, за највећу активу банака с претежно домаћим капиталом Нова Банка а.д. Бања Лука, за највећи акцијски капитал Raiffeisen Bank БиХ, за највећи допринос на активу ROA, НЛБ Банка а.д. Бања Лука, а за највећи раст депозита Вакуфска банка д.д. Сарајево.

Поред седам стандардних награда, први пут је додијељена и специјална награда „Златни ВАМ Premium 2017“ – за иновативност и унапређење искуства клијената банака. То признање додијељено је компанији Asseso See д.о.о. Сарајево која је, у оквиру послова на модернизацији мреже банкомата Addiko банке, клијентима омогућила приступ новим банкоматима који спадају у ред најмодернијих на тржишту.

ГУВЕРНЕР СОФТИЋ ПРИСУСТВОВАО ГОДИШЊОЈ СКУПШТИНИ МЕЂУНАРОДНОГ МОНЕТАРНОГ ФОНДА И СВЈЕТСКЕ БАНКЕ

Гувернер Централне банке Босне и Херцеговине (ЦББиХ) др Сенад Софтић боравио је од 13. до 15. 10. 2017. године у Washingtonу гдје је, у саставу делегације БиХ, присуствовао Годишњој скупштини Међународног монетарног фонда и Свјетске банке те билатералним састанцима с високим дужносницима ових финансијских институција.

Гувернер Софтић присуствовао је Пленарној сједници и отварању Годишње скупштине ММФ-а и СБ те састанку холандско-белгијске Конституиране ММФ-а и СБ којој

припада и БиХ, током којег је разговарано о актуелним економским и финансијским темама у земљама чланицама Конституенце као и економском развоју и финансијској стабилности држава чланица Конституенце. Ови састанци су били прилика да се разговара о темама о којима Конституенца треба имати став на састанцима ММФ-а и Свјетске банке.

Као члан бх. делегације и у својству гувернера у Свјетској банци за вријеме трајања Годишње скупштине, гувернер Софтић је присуствовао састанцима с директором Одјела ММФ-а за Европу Poulom Thomsenom, извршним директором у ММФ-у Anthonyem de Lannoyem и шефом Мисије ММФ-а за БиХ Nadeemom Ilahijem, потом с извршним директором у СБ Frankom Heemskerkom, директорицом СБ за Западни Балкан Lindom van Gelder и потпредсједником СБ за ЕЦА регију Cyrilom Mullerom. Током ових састанака било је ријечи о економским кретањима, монетарној политици, банкарском и финансијском сектору те о актуелностима у вези с имплементацијом препорука из Писма намјере с ММФ-ом.

Последњег дана боравка у Washingtonу одржан је састанак с представницима земаља Западног Балкана о изазовима и могућностима у сектору привредне јавне инфраструктуре и банкарског система, чији домаћин је био Poul Thomsen, директор Одјела за Европу у ММФ-у.

STANDARD&POOR'S ПОТВРДИО КРЕДИТНИ РЕЈТИНГ БиХ

Међународна агенција Standard and Poor's потврдила је кредитни рејтинг Босне и Херцеговине, Б са стабилним изгледима.

Аналитичари агенције Standard and Poor's у образложењу су навели да се рејтинг базира на чињеници да је фискални дефицит одржив, упркос кашњењу наставка Проширеног програма (Extended Fund Facility – EFF) који је одобрен прошле године од Међународног монетарног фонда (ММФ) и да економија земље има умјерен раст, а који позитивно утичу на фискалне приходе.

Стабилни изгледи одражавају мишљење аналитичара ове агенције да ће влада бити у могућности покрити финансирање буџетских потреба на домаћем тржишту капитала и да ће се у наредних 12 мјесеци усмјерити на

испуњавање услова из Проширеног програма с ММФ-ом. Такође, спољни дуг је оцијењен као релативно низак и под повољним условима кредитирања.

Агенција Standard and Poor's је установила да је БиХ определијелена очувању независности Централне банке Босне и Херцеговине и стабилности монетарне политике по принципима валутног одбора под којим се подразумева пуна покривеност монетарне базе девизним резервама централне банке.

У наредном периоду кредитни рејтинг БиХ могао би бити смањен уколико не би било предвиђене транше ММФ-а, па би дошло до потребе за финансирањем извана и до притиска неликвидности на нивоу оба ентитета у наредних 12 мјесеци.

У ЦББиХ ОБИЉЕЖЕН СВЈЕТСКИ ДАН ШТЕДЊЕ

Обиљежавање овогодишњег Свјетског дана штедње у Централној банци Босне и Херцеговине (ЦББиХ) протекло је у знаку 20. годишњице рада коју институција обиљежава под слоганом „20 година стабилности“. Важност штедње је несумњиво велика и у данашње вријеме, јер штедишама омогућава да створе резерве за будућу потрошњу и могуће финансијске тешкоће, а штедња, истодобно, ствара предуслове финансијским институцијама за кредитирање реалног сектора економије.

У поводу обиљежавања Свјетског дана штедње, Централну банку Босне и Херцеговине посјетили су ученици трећег

разреда сарајевске Основне школе „Осман Накаш“ и матуранти Средње економске школе из Маглаја. Приликом посјете, основци су обишли поставку новца у згради ЦББиХ, а о значају и потреби да штеде говорио је гувернер др Сенад Софтић. За матуранте је уприличена презентација под називом „Штедња и одговорно управљање новцем“ те квиз знања. Посјета ученика је уједно и саставни дио финансијске едукације коју посљедњих година проводи ЦББиХ, с циљем јачања финансијске инклузије на начин одговорног управљања финансијама за добробит економског развоја и раста Босне и Херцеговине. Тако је до сада ЦББиХ отворила врата ученицима основних и средњих школа те студентима

из цијеле Босне и Херцеговине и универзитета изван Босне и Херцеговине (САД, Аустрија).

Свјетски дан штедње био је прилика да се ученицима подијели публикација за дјецу под називом „Новко и Новчица у свијету новца“ коју је објавила ЦББиХ у сарадњи с European Fund for South East Europe (EFSE) и удружењем „У плусу“. Публикација је саставни дио пројекта сарадње ЦББиХ и EFSE у области промоције финансијске едукације и инклузије.

Такође, приказан је и пригодан филм о ЦББиХ, новцу и штедњи који је постављен на YouTube каналу ЦББиХ.

Свјетским се даном штедње обиљежава сјећање на Први међународни конгрес штедионичара, одржан 31. 10. 1924. у Милану, на којем су представници свјетских штедних установа тражили излаз из кризе коју је проузроковао Први свјетски рат те су закључили да штедња представља основу раста и развоја.

ДЕПОЗИТИ ГРАЂАНА ВЕЋИ ОД 11 МИЛИЈАРДИ КМ

Свјетски дан штедње, који се сваке године обиљежава 31. октобра, ове године у знаку је највећег забиљеженог износа штедних улога до сада.

Према подацима Централне банке Босне и Херцеговине (ЦББиХ), депозити грађана чине 57,6% укупних депозита у комерцијалним банкама, те су, уз континуиран раст у 2017. години, на крају септембра досегли, до сада, највиши забиљежени ниво од 11,02 милијарде КМ.

Према рочној структури, орочени и штедни депозити у септембру 2017. износили су 5,44 милијарде КМ, што представља 49,4% укупних депозита становништва, а од тога краткорочни депозити (с роком орочења краћим од године дана) имали су 504 милиона КМ или 9,3%, а дугорочни 4,94 милијарде КМ или 90,7%. Трансакциони рачуни и депозити по виђењу износили су 5,58 милијарди КМ или 50,6% укупних депозита становништва.

Током претходних пет година, евидентан је континуиран снажнији пораст депозита у домаћој валути, јер су на крају 2012. године учествовали у укупним депозитима становништва са 36,4%, а сада су достигли готово 50%. Тако, депозити становништва у КМ валути износе 5,00 милијарди КМ и имају 45,4% учешћа у укупним депозитима, а депозити у еврима износе 5,47 милијарди КМ и имају учешће од 49,6%. Депозити у осталим страним валутама износе 549 милиона КМ и имају учешће 5% у укупним депозитима становништва.

Депозити становништва континуирано расту, упркос чињеници да просјечне плате и пензије не биљеже значајан пораст. У поређењу са стањем на крају септембра 2016. године, депозити су порасли за чак 770,9 милиона КМ или 7,5%. Упркос ниским каматама на депозите, грађани настављају с држањем депозита у домаћим банкама, што је показатељ успостављеног повјерења у банкарски сектор и у систем осигурања депозита.

Орочени и штедни депозити расту мањим интензитетом и на годишњем нивоу су имали пораст од око 0,6% (односно 34,2 милиона КМ). Знатно брже расту трансакциони рачуни, који су у поређењу са стањем на крају септембра 2016. године порасли за 17,4% (односно 411,4 милиона КМ), затим депозити по виђењу који биљеже пораст од 13,1% (односно 325,3 милиона КМ).

ИНФО ЦББиХ

